

Lausuntopyyntö Joroisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivityksestä

KH 16.06.2025 § 124
156/11.01.00.03/2025

Valmistelija

Tekninen johtaja Petri Miettinen, puh. 040 661 4342

Toimivalta

Joroisten kunnan hallintosäännön 20 §:n kohdan 18 mukaan kunnanhallitus päättää lausuntojen anamuksesta kunnan kannalta merkittävistä asioista.

Asia

Keski-Savon ympäristölautakunta pyytää lausuntoa Joroisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivityksestä. Joroisten kunnan alueen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen on tehty Joroisten kunnan, Pieksämäen kaupungin ja Keski-Savon Vesi Oy:n tilaamana hanketyönä, jonka toteutti Savo- Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry.

Suojelusuunnitelmien tavoitteena on ennaltaehkäistä pohjaveden laadun heikkeneminen ja turvata alueen pohjaveden määrällinen tila, rajoittamatta kuitenkaan tarpeettomasti alueen maankäyttöä. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan sisältyy tiedot alueen pohjavesien olosuhteista, pohjaveden tilasta, alueen riskitoiminnoista ja maankäytön nykytilanteesta. Suojelusuunnitelma toimii tausta-aineistona suunniteltaessa ja toteuttaessa alueen maankäyttöä ja ympäristönsuojelun toimenpiteitä. Suojelusuunnitelmat ovat tausta-aineistona myös, kun viranomaiset käsittelevät toiminnanharjoittajien lupahakemuksia ja ilmoituksia sekä valvovat lupakohteita. Suosituksena on, että pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat päivitetään 5–10 vuoden välein.

Suojelusuunnitelman yleinen osio toimenpidesuosituksineen koskee kaikkia 1-, 2- ja E-luokan pohjavesialueita. Yleisen osion lisäksi on tehty pohjavesialuekohtaiset suojelusuunnitelmat kolmelle vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle, Tervaruukinsalolle, Kolmalle ja Paitapuruolle, joista Tervaruukinsalo sijaitsee osittain myös Pieksämäen kaupungin puolella. Joroisten kunnan ja Pieksämäen kaupungin hankealueelle on tehtynä entuudestaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat kahdelle pohjavesialueelle. Edelliset pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat on hyväksytty vuonna 2010 ja 2012. Yhdelle hankealueen pohjavesialueelle suojelusuunnitelmaa ei ole entuudestaan laadittu.

Lausunto

Suojelusuunnitelman yleisessä osiossa kuvataan hyvin pohjavesialueiden merkitystä niin vedenhankinnan kuin luontoarvojenkin osalta. Joroisissa sijaitsee useita laajoja ja tärkeitä pohjavesialueita, jolloin näiden alueiden säilyttäminen ja turvaaminen on hyvin tärkeää kunnan kannalta. Nyt laaditut suojelusuunnitelmat kattavat Joroisista ne pohjavesialueet, joilla tapahtuu pohjavedenottoa. Kotkatharju ja muutama muu pienempi alue eivät siksi ole tarkasteluissa mukana.

Pohjavedelle riskiä aiheuttavat toiminnot ja toimenpidesuosituksien on suunnitelmassa kuvattu kattavasti ja laadittu paikalliset olosuhteet

huomioiden. Erityistä huomiota on kiinnitetty pohjavesialueille rakennettaviin ja niillä jo oleviin maanteihin. Tiealueiden pohjavesisuojaus on rakennettava aina uusien maanteiden rakennushankkeiden yhteydessä ja peruskorjauksissa niiden yhteydessä. Maa-ainesten otossa erityistä huomioita on kiinnitetty pohjavesialueiden luonnontilaisiin osiin ja niiden kaavallisiin tarkasteluihin uusien ottoalueiden perustamisessa tai olevien ottoalueiden laajentamisten yhteydessä. Metsätalouden osalta annetaan ohjeistusta mm. lannoituksista, torjunta-aineiden käytöstä, maanmuokkauksesta ja toimimisesta vedenottamoiden läheisyydessä.

Pohjavesialuekohtaisissa suunnitelmissa on kuvattu pohjavedelle riskiä aiheuttavat toiminnot ja toimenpidesuosituksien alueiden olosuhteet ja merkitys sekä kaavoitustilanne huomioiden. Pohjavedenoton kannalta merkittävin pohjavesialue on Tervaruukinsalon pohjavesialue, josta talousvettä otetaan Varkauden, Leppävirran ja Joroisten kunnan tarpeisiin. Riskikartoitusten ja niiden pohjalta laadittujen toimenpidesuosituksien noudattaminen ja toteuttaminen antaa hyvät edellytykset puhtaan pohjaveden riittävyydelle myös tulevaisuudessa.

Joroisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelman yleinen osa on liitteenä ja Kolman, Paitapuron ja Tervaruukinsalon suojelusuunnitelmat ovat oheismateriaaleina.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa lausuntonsa Joroisten pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivityksestä esittelytekstin mukaisesti.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan päätösehdotuksen.